

Löpande granskning 2023 Intern kontroll i redovisningen

Södertälje Kommun
November 2023

■ ■ ■
The better the question. The better the answer.
The better the world works.

EY

Building a better
working world

1. Granskningsansats

Vår granskning av den interna kontrollmiljön i redovisningen omfattar:

- Bokslutsprocessen
- Löneprocessen
- Finansieringsprocessen
- Inköpsprocessen
- Investering- och exploateringsprocessen
- Kartläggning av följande intäktsflöden:
 - Skatteintäkter och generella statsbidrag
 - Avgiftsintäkter, Utbildningsnämnden
 - Avgiftsintäkter, Äldreomsorgsnämnden
- Rutiner för IT-infrastruktur
- Vår revisionsansats är substansinriktad och syftar primärt inte till att testa den interna kontrollen. Vi gör en bedömning av ovan nämnda rutiner och processer som finns i syfte att säkerställa en korrekt redovisning.

Metod

- Vi granskar transaktioner i hela flödet i respektive process från det att en kostnad eller intäkt genereras till dess att registrering sker i huvudboken och slutligen blir reglerad. Vi bedömer om transaktionerna hanteras i enlighet med gällande rutin-/processbeskrivningar.

Övrig granskning

- Övergripande kontroller i redovisningen
- Stickprovsgranskning av kostnader inklusive efterlevnad av gällande attestordning
- Uppföljning av rekommendationer lämnade vid löpande granskning tidigare år

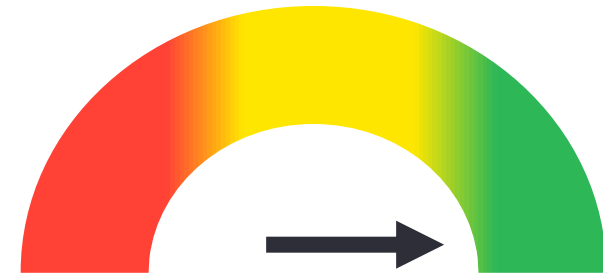
2. Bokslutsprocessen

Vad har vi sett?

Vår granskning av bokslutsprocessen har visat att:

- Inga väsentliga förändringar har skett i rutinerna sedan föregående år.
- Kommunen har tillfredsställande rutiner vad gäller månads-, tertial- och årsbokslutsarbetet
- En tidplan finns upprättad för att planera och fördela ansvarsområden i samband med månads-, tertial- och årsboksluten
- Det finns en fungerande rutin för uppföljning av utfall, prognos och budget

Övergripande bedömning

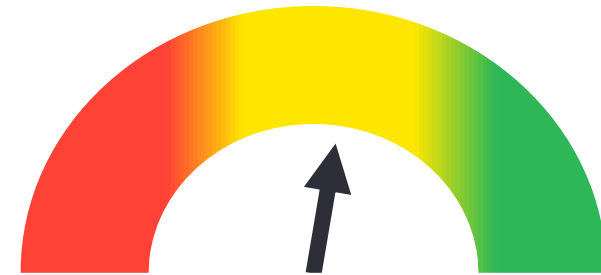
3. Löneprocessen

Vad har vi sett?

Vår granskning av löneprocessen har visat att:

- Löneprocessen ser på övergripande nivå ut som föregående år.
- Processen och inbyggda kontrollmoment bedöms på en övergripande nivå fungera på ett tillfredsställande sätt, men vi har noterat följande:
 - Det finns i dagsläget ingen särskild rutin avseende uppföljning av ändringar av data i lönesystemet. Det finns däremot systemmässigt en möjlighet att ta ut en logglista som visar ändringar.
 - Fel- och varningslistor finns inbyggda i systemet och behöver hanteras i samband med lönekörningen. Däremot finns det ingen dokumenterad kontroll av listorna.
 - Vid förra årets granskning noterades att det är möjligt för en anställning att påbörjas utan att tecknat avtal finns. Medarbetare på löneavdelningen genomför två gånger per vecka en kontroll för att säkerställa att detta inte skett, men denna kontroll dokumenteras inte.

Övergripande bedömning

- Vi rekommenderar att uppföljning av fel- och varningslistor som tas ut vid lönekörningar dokumenteras för att öka spårbarheten.
- Vi rekommenderar att logglistor avseende ändringar av data i lönesystemet regelbundet bör tas ut och att en kontroll av dessa dokumenteras, detta för att öka spårbarheten.
- Vi rekommenderar fortsatt att kommunen ser över möjlighet att införa en systemmässig kontroll som kräver att anställningsavtal finns undertecknade innan en nyanställd kan registreras för att erhålla lön.

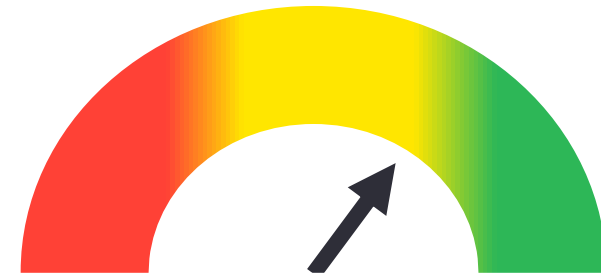
4. Finansieringsprocessen

Vad har vi sett?

Vår granskning av finansieringsprocessen har visat att:

- Finansieringsprocessen följer de rutiner som fanns föregående år.
- På en övergripande nivå bedöms rutinerna och kontrollmoment fungera på ett tillfredsställande vis.
- Under 2020, i samband med en fördjupad granskning av internbankens verksamhet, noterade vi däremot att styrdokument och samarbetsavtal mellan kommunerna bör uppdateras och kompletteras. Under 2023 har arbetet med en uppdatering av styrdokument påbörjats och förväntas vara färdigt i början av 2024. Det finns en plan att se över samarbetsavtalet, men i dagsläget har inget arbete kring detta påbörjats.

Övergripande bedömning

- Vi uppmuntrar kommunen till att färdigställa arbetet avseende styrdokument, samt att det bör upprättas en tidplan för arbetet gällande översyn av samarbetsavtalet.

5. Inköpsprocessen

Vad har vi sett?

Vår granskning av inköpsprocessen har visat att:

- Inköpsprocessen följer i stort sett samma rutiner som fanns föregående år. Det har dock implementerats en ny rutin avseende attestregistret.
- Vi har tidigare noterat att det bör ske en årlig avstämning och kontroll av attestregistret för att minska risken för felaktiga attester. Den nya rutinen innebär att det sker en nollställning av attestregistret vid årsskiftet, vilket kan anses vara ett kontrollmoment då nämnder nu måste skicka in uppdaterade delegationsordningar. Om ingen ny delegationsordning skickas in har nämnden inte möjlighet att genomföra inköp. Givet att det nu finns ett kontrollmoment bedömer vi att rekommendationen har åtgärdats.
- På en övergripande nivå bedöms rutinerna och kontrollmoment fungera på ett tillfredsställande vis, men vi har däremot noterat följande i samband med vår genomgång av processen:
 - Det krävs inte dualitet vid signering av bankfiler i samband med utbetalningar. Dualitet krävs däremot vid manuella utbetalningar. Enligt uppgift kommer dualitet införas för samtliga utbetalningar efter att bankupphandlingen har avklarats.
 - Vid ändringar av data i leverantörsregistret ska två personer vara delaktiga i processen, en utförare och en kontrollant. Kontrollen dokumenteras inte på annat vis än att det skrivs en notering i ERP att kontrollen har genomförts okulärt av en behörig anställd. Det finns dock ingen policy eller annan intern rutinbeskrivning som anger att dessa noteringar måste göras.

Övergripande bedömning

- Vi förespråkar alltid dualitet vid utbetalningar från bank, både via fil och vid manuella utbetalningar, och ser positivt på att kommunen avser att införa dualitet för samtliga utbetalningar efter att bankupphandlingen färdigställs.
- Vi rekommenderar att kommunen formaliserar rutinen för upplägg av nya leverantörer samt ändringar av data i leverantörsregistret i policydokument för att tillse att dualitet krävs, detta för att minska risken för avsiktliga eller oavsiktliga uppläggningar och/eller ändringar.

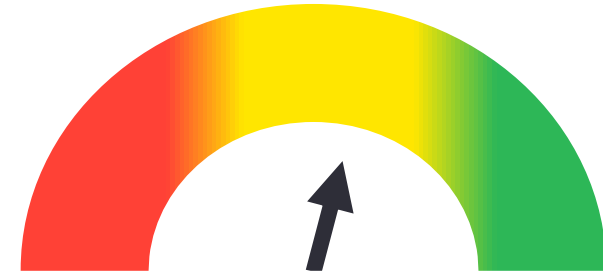
5. Inköpsprocessen (forts.)

Vad har vi sett?

Vår granskning av inköpsprocessen har visat att:

- (Forts. av noteringar i samband med processgenomgången)
 - Ändringar av data i leverantörsregistret kan följas upp i ERP, men det finns endast uppgifter om vem som genomfört ändringar och när, inte vad som specifikt ändrats. Således är rutinen att den som genomför ändringen behöver beskriva ändringen i notrutan som tillhör leverantören. Det går inte att exportera listan eller detaljerna kring ändringarna, varför det krävs det en manuell rutin för uppföljning av dessa. Processansvarig har berättat att man avser att införa en stickprovskontroll av förändringar, men detta har ännu inte skett per granskningstillfället. Följaktligen sker ingen uppföljning av ändringar som görs i leverantörsregistret.
 - I dagsläget finns inga fastställda rutiner avseende vården av leverantörsregistret. Kommunen förlitar sig på information via Inyett (kontroll genomförs när en betalbil upprättas) för att upptäcka t.ex. problem med f-skatt och näringsförbud hos leverantörer. De parter som har avtal via Telge Inköp måste meddela Telge Inköp om förändringar så att kommunen sedan kan manuellt uppdatera registret.

Övergripande bedömning

- Vi rekommenderar att det upprättas en rutin för regelbundna dokumenterade stickprovskontroller av ändringar. Om möjligt bör kommunen även se över möjlighet att införa systemmässigt stöd för att följa upp ändringar av data i leverantörsregistret, detta för att minska risken för felaktiga ändringar.
- Vi rekommenderar att kommunen inför en rutin för vård av leverantörsregistret. Avsaknad av sådana rutiner kan innebära risker så som att felaktiga utbetalningar sker om gamla uppgifter finns registrerade.

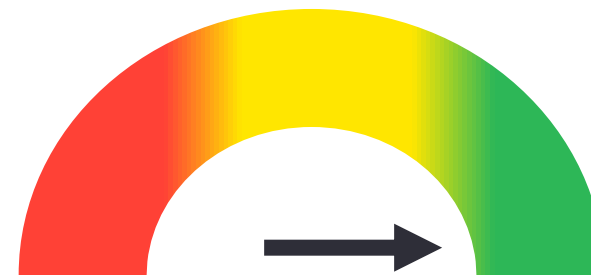
6. Investering- och exploateringsprocessen

Vad har vi sett?

Vår granskning av investering- och exploateringsprocessen har visat att:

- Investering- och exploateringsprocessen följer de rutiner som fanns föregående år, men en översyn av bl.a. investeringspolicyn har påbörjats. Arbetet beräknas enligt uppgift inte bli klart under 2023 eller 2024, men status följs upp av EY under hösten 2024.
- På en övergripande nivå bedöms rutinerna och kontrollmoment fungera på ett tillfredsställande vis.

Övergripande bedömning

- En tidplan bör tas fram för översynen av investeringspolicyn.

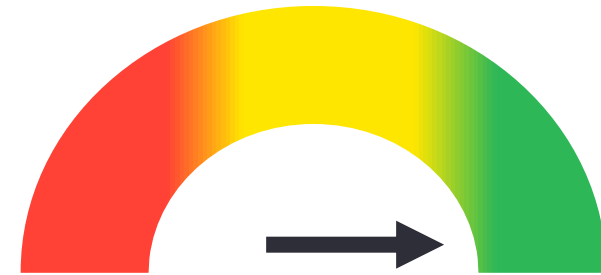
7. Intäktsprocesser

Vad har vi sett?

Vår granskning av intäktsprocesser har omfattat rutiner kring skatteintäkter och generella statsbidrag samt en kartläggning av rutiner kring avgifter hos Utbildningsnämnden och Äldreomsorgsnämnden.

- Granskningen har påvisat att det finns tillfredställande kontroller kring uppföljning och redovisning av skatteintäkter och generella statsbidrag. I samband med vår avstämning som genomfördes vid granskningen av delårsrapporten har vi stämt av att kommunens redovisning stämmer mot uppgifter från SKR:s skatteunderlagsprognos.
- Kartläggningen av rutinen kring avgiftsintäkter har skett tillsammans med ekonomiansvariga samt handläggare hos Utbildningsnämnden och Äldreomsorgsnämnden. Den del av rutinen som avser själva faktureringsmomentet har vi kartlagt tillsammans med ekonomigruppen. Vår övergripande bedömning är att rutinerna och kontrollmoment som finns på plats fungerar på ett tillfredsställande vis.

Övergripande bedömning

8. Rutiner för IT-infrastruktur

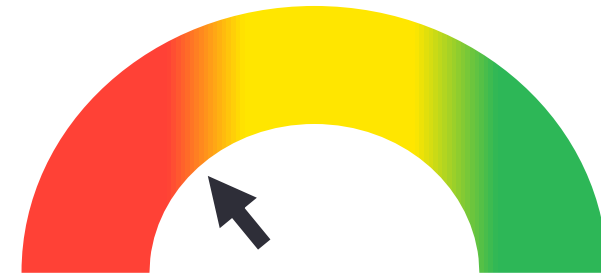
Vad har vi sett?

Vår granskning har omfattat behörighetshanteringen, programförändringshanteringen samt IT-driftshanteringen inom tre av kommunens IT-system: ekonomisystemet ERP, lönesystemet Personec P och försörjningsstödssystemet Combine.

Vi hänvisar till en särskild granskningsrapport, Revisionsrapport nr 5/2023. Sammanfattningsvis lämnades nedan rekommendationer till kommunstyrelsen.

- Relevanta styrdokument och kontroller behöver tas fram och tillhörande riktlinjer implementeras.
- Processer för uppföljning av efterlevnaden av kommunens riktlinjer och rutiner behöver implementeras och genomföras. Roll- och ansvarsfördelningar behöver förtydligas och beslutas.

Övergripande bedömning

- Den samlade bedömningen är att kommunstyrelsen inte i tillräcklig utsträckning har säkerställt en ändamålsenlig styrning, intern kontroll och uppföljning avseende hantering av behörigheter, programförändringar och IT-drift för de system som granskats. Kommunstyrelsen har inte säkerställt att relevanta styrdokument för vardera granskat område finns framtaget eller att tillhörande riktlinjer implementerats. Därtill har kommunen inte säkerställt uppföljning och efterlevnad av kommunens riktlinjer. Avslutningsvis bedömer EY att kommunstyrelsen för ett av de granskade systemen inte har säkerställt tydligt definierade roll- och ansvarsfördelningar för arbete avseende programförändringar och driftsrutiner.

8. Slutsats

Slutsats

Vår bedömning är att rutiner och processer för hantering av finansiella flöden i allt väsentligt är tillräcklig men det finns ett antal förbättringsområden vilka redovisas i denna presentation.

Rutiner för IT-infrastruktur kring för den finansiella rapporteringen väsentliga system bedöms dock inte vara tillräcklig.

EY | Assurance | Tax | Transactions | Advisory

About EY

EY is a global leader in assurance, tax, transaction and advisory services. The insights and quality services we deliver help build trust and confidence in the capital markets and in economies the world over. We develop outstanding leaders who team to deliver on our promises to all of our stakeholders. In so doing, we play a critical role in building a better working world for our people, for our clients and for our communities.

EY refers to the global organization, and may refer to one or more, of the member firms of Ernst & Young Global Limited, each of which is a separate legal entity. Ernst & Young Global Limited, a UK company limited by guarantee, does not provide services to clients. For more information about our organization, please visit ey.com.

©2023 Ernst & Young AB
All Rights Reserved.

ey.com/se